

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

T Á J É K O Z T A T Ó

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE MUNKAERŐPIACI FOLYAMATAIRÓL A NEMZETI FOGLALKOZTATÁSI SZOLGÁLAT LEGFRISSEBB ADATAI ALAPJÁN 2020. AUGUSZTUS

A NYILVÁNTARTOTT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMA, ÖSSZETÉTELE ÉS ARÁNYA

2020. augusztus végén Borsod-Abaúj-Zemplén megye járási hivatalai összesen 42 003 fő álláskeresőt tartottak nyilván, 19,4%-kal (6,8 ezer fővel) többet, mint egy évvel korábban. Az emelkedés a koronavírus okozta járvány miatt hozott kényszerű gazdasági intézkedések hatásával áll összefüggésben. A havi növekedés júniusban tetőzött, **júliustól** viszont mind országosan, mind a megyében **csökken a regisztrált álláskeresők száma**. Az augusztusi csökkenés mértéke a megyében 4,6%-ot (2 ezer főt) tett ki. A járvány munkanélküliséget növelő hatása a megyében mérsékeltebben jelentkezett, mint az ország fejlettebb térségeiben, ebben szerepet játszott az átlagosnál szélesebb körű közfoglalkoztatás is. A megyében nyilvántartott álláskeresők számának országosból való részesedése ez évben csökkent, augusztus végén 12,2%-ot tett ki, jóval kevesebbet, mint egy éve (14,4%).

A hónap folyamán két járás kivételével (szerencsi, szikszói) minden járásban apadt a nyilvántartott álláskeresők száma, legnagyobb mértékben, 7-8%-kal a miskolci, a mezőcsáti, a gönci és a sárospataki járásban. Ezek az eltérések azonban továbbra is csak kisebb módosulást okoztak az álláskeresők számának megyén belüli eloszlásában. Az augusztus végi adatok szerint csaknem minden negyedik álláskereső a miskolci járásban élt (10,1 ezer fő, 24,1%), de közel ennyi a két másik nagyobb népességű járásban, az ózdi (4,6 ezer fő, 11,1%) és a kazincbarcikai (4,5 ezer fő, 10,7%) járásban nyilvántartottak együttes részaránya is.

A hónap végén nyilvántartott álláskeresők között 21,5 ezer *férfi* (51,2%) és 20,5 ezer *nő* (48,8%) szerepelt, az egy évvel korábbihoz képest a férfiak száma nagyobb mértékben emelkedett, mint a nőké (+22,1%, illetve +16,6%).

Az előző hónaphoz képest mért csökkenés az álláskeresők valamennyi csoportját érintette, de az átlagosnál jobban fogyott a középfokú szakképzettséggel rendelkezők és a fiatalabb korosztályokhoz tartozók száma, s kevésbé az idősebb és a szakképzettséggel nem rendelkező álláskeresőké. Ezzel együtt összetételük főbb jellemzői alig változtak. Az álláskeresők egyik meghatározó csoportját az általános iskola legfeljebb nyolc osztályát végzett személyek alkotják, számuk augusztus végén 19,3 ezer főt (arányuk 46%-ot) tett ki, közülük 3,2 ezren (7,7%) nyolc osztállynál kevesebbet végeztek. A járvány munkaerőpiaci hatásaként leginkább a középfokú végzettséggel rendelkező álláskeresők száma nőtt, ami azonban augusztus végére már 21 ezerre apadt (50,1%). Nagyobb csoportjuk szakmunkásképzőben vagy szakiskolában szerzett szakmai végzettséget (25,7%), a többiek szakközépiskolai vagy szakgimnáziumi (egy részük technikai) szakképesítéssel rendelkezett (15,3%), illetve gimnáziumban érettségizett (9,1%). A diplomás álláskeresők száma augusztus végén közel 1,7 ezer főt (3,9%) tett ki.

Az álláskeresők több mint fele korábbi munkaviszonya vagy szociális rászorultsága címén pénzbeli ellátásra, támogatásra volt jogosult. 2020. augusztus végén 8,2 ezer fő (19,6%) álláskeresősi ellátásban, 14,1 ezer fő (33,6%) pedig szociális jellegű foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesült. A hó végi zárónapon az álláskeresők 46,8%-a egyik jogcímen sem volt jogosult pénzbeli ellátásra.

Az augusztus végén nyilvántartott álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népességhez viszonyítva 14,8% volt – 2,5 százalékponttal több, mint egy éve –, az országos mutató ennél mérsékeltebb ütemben 7,4%-ra emelkedett. Megyén belül hosszú évek óta a legalacsonyabb arány - augusztusban 9,5% ill. 11,5% körüli – sok éve változatlanul a megyeszékhely térségében és a tiszaujvárosi járásban

jellemző, de hosszabb ideje a megyei átlag alatt vagy annak közelében alakul még több járásban is, pl. a sárospataki, a tokaji és a mezőkövesdi járásban.

HÁTRÁNYOS HELYZETŰ CSOPORTOK

2020. augusztus végén a 16 járási hivatal nyilvántartásában összesen 4 387 fő pályakezdő szerepelt, arányuk 10,4%-ot tett ki a nyilvántartott álláskeresők között - továbbra is jóval többet, mint országosan (8,2%) -, országosból való részesedésük pedig az összlétszáménál magasabb, 15,5% volt.

A legtöbb pályakezdő álláskeresőt is a legnagyobb népességű járások tartották nyilván. Így a miskolci járási hivatal közel 900, a kazincbarcikai csaknem 500 főt, az ózdi és a szerencsi járásban pedig mintegy 450-450 fiatalt. A pályakezdő álláskeresők száma több havi emelkedést követően augusztusban már apadt, hó végi létszámuk 3%-kal (136 fővel) maradt el az előző havitól, viszont az egy évvel korábbi 6%-kal (250 fővel) továbbra is meghaladta. A megyei létszámcsökkenés üteme meghaladta az országost.

A fiatalok többsége középfokú végzettséggel rendelkezik, arányuk 54,4%-ot tesz ki a pályakezdő álláskeresők között. Köztük a szakmunkásképzőt, szakiskolát végzettek részesedése augusztus végén 14,7% volt, jóval kisebb, mint a középiskolai szakképzettséggel és/vagy érettségivel rendelkezőké (39,7%). Ez utóbbiak többsége szakközépiskolát, szakgimnáziumot, technikumot végzett (25,2%), kisebb csoportjuk gimnáziumban érettségizett (14,5%). A pályakezdők között is sok az alacsony iskolai végzettségű fiatal (42,4%), s köztük is vannak olyanok, akik a 8. osztály előtt abbahagyták a tanulást (252 fő, 5,7%). A pályakezdők diplomás álláskeresők száma és aránya alacsony (137 fő, 3,1%).

A tartósan, egy éven túl nyilvántartott álláskeresők száma augusztus végén 12,2 ezer főt tett ki a megyében, 14,8%-kal (1,6 ezer fővel) többet, mint egy éve. Arányuk (29%) magasabb, mint országosan (23%).

A megyében regisztrált álláskeresők között a legalább 50 éves korosztály (13,4 ezer fő) részesedése 31,8%-ot, a 25 év alatti fiatalok száma 7,2 ezer főt, arányuk 17,2%-ot tett ki. Az előbbi csoport létszáma 20,9%-kal (2,3 ezer fővel) haladta meg az egy évvel korábbi, a fiataloké ennél valamivel kisebb mértékben emelkedett (15,3%-kal, 1 ezer fővel).

Jelentős létszámot képviselnek az álláskeresők között azok, akik sem iskolarendszerű, sem OKJ-s tanfolyami képzés során nem szereztek szakképzettséget. A hónap végén 15,1 ezer személy volt ilyen értelemben szakképzetlen a megyei álláskeresők között, 1,5 ezer fővel (11,2%-kal) több, mint egy éve. Az álláskeresők összes létszámán belüli arányuk 36%, nagyobb, mint országosan (31%).

BELÉPÉSI FORGALOM

2020. augusztus folyamán 4,2 ezer álláskeresőt vettek nyilvántartásba megyénk járási hivatalai, az első alkalommal regisztráltak aránya 8,5%-ot (358 főt) tett ki, a túlnyomó többség már volt korábban is regisztrált álláskereső (3,8 ezer fő, 91,5%). A belépők havi létszáma 2,5%-kal (104 fővel) haladta meg az egy évvel korábbi. Az előző hónaphoz képest csökkent a beáramlás, a pályakezdőké nagyobb (27,2%-kal, 251 fővel), a nem pályakezdőké kisebb (14,1%-kal, 581 fővel) mértékben. Ez utóbbiakat tekintve az előző hónaphoz képest minden tevékenységi területről kevesebben kérték nyilvántartásba vételüket.

MUNKAERŐIGÉNYEK ALAKULÁSA

2020. augusztus folyamán a megyei munkaadók összesen közel 4,9 ezer fő foglalkoztatására alkalmas üres állást jelentettek be a járási hivatalokban. Ezek többsége (39,7%, 2 ezer) az elsődleges munkaerőpiacon, kisebb része (21,9%, 1,1 ezer) a közfoglalkoztatási programokban állt rendelkezésre, de e hónapban még jelentős volt – 38,3%, 1,8 ezer szezonális munkahely – a nappali tagozatos diákok néhány hetes, támogatott nyári foglalkoztatására irányuló kereslet is. A fiatalok túlnyomó többségét a helyi önkormányzatoknál, kisebb részét a mezőgazdaságban, vagy a turizmus, vendéglátás területén foglalkoztatták.

A bejelentett összes üres állás 82%-a támogatással jött létre, 18%-a támogatás nélküli állás volt. Támogatással 4 ezer fő közvetítését kérték a munkáltatók, közülük több mint 1 ezer álláskeresőt bértámogatással elsődleges munkaerőpiaci állás betöltéséhez kerestek, s 1,1 ezer főre volt igény a közfoglalkoztatásban is. Az országos diákmunka-programban keretében pedig 1,8 ezer fiatalra

számítottak a foglalkoztatók. *Támogatás nélkül csaknem 900 főre kezdeményeztek munkaerő-közvetítést a megyei elsődleges munkaerőpiac munkaadói.*

A diákmunkát nem számítva, a legtöbb új munkaerőigényt a miskolci járásban működő munkaadók jelezték (746 állás, 25%), s viszonylag sok munkahelyre közvetíthettek még a tiszaujvárosi (516 állás, 17,4%), valamint a kazincbarcikai és az ózdi járásban is (310, ill. 320 állás, 10,4-10,7%). Az elsődleges munkaerőpiacról érkezett ajánlatok részesedése kiemelkedően nagy, közel 100% volt tiszaujvárosi, 75-80% a miskolci, a mezőkövesdi és a kazincbarcikai járásban.

A havi elsődleges munkaerőpiaci kereslet több mint 70%-a három járásban, a miskolci (609 állás, 32%), a tiszaujvárosi (504 állás, 65,5%) és a kazincbarcikai (245 állás, 13%) járásban koncentrálódott, ezen kívül még az ózdi járásban (118 állás, 6,2%) haladta meg a százas határt a normál munkapiacról bejelentett ajánlatok száma. Rendszerint ezeknek az állásajánlatoknak a feléhez támogatási kérelem is társult.

A nyílt munkaerőpiaci foglalkoztatók által bejelentett összes állás 25%-a építőipari, 22%-a feldolgozóipari, 17%-a kereskedelmi cégek munkaerőigénye volt, további, egyenként 9-9%-át, turizmussal- vendéglátással, valamint tudományos és műszaki tevékenységgel foglalkozó vállalkozások jelentették be. Az elmúlt hónaphoz képest ez utóbbi gazdasági ág, valamint az építőipari cégek munkaerőigénye nőtt, egyéb területekről többé-kevésbé csökkent az ajánlatok száma. 2019 augusztusához képest a feldolgozóipari, valamint a tudományos és műszaki tevékenységgel foglalkozó cégek által bejelentett üres állások számában figyelhető meg nagyobb számú növekedés, nagyobb csökkenés pedig főként a szállítási cégek és a közigazgatási kereslet terén érzékelhető.

Az elsődleges munkaerőpiaci állások felére szakképzetlen dolgozók felvételét tervezték a munkáltatók. A szakképzett álláskeresők iránti havi kereslet 945 állás (49%) betöltésére irányult, egy-egy szakirányban többnyire 1-3 főt kerestek a megyében. A hónap folyamán kiemelkedő volt a hegesztők (143 fő), a bolti eladók iránti kereslet (110 fő), s viszonylag sok (20-70) állás betöltéséhez kérték lakatosok, víz-, gáz-, központi fűtés szerelők, festékszórók-fényezők, építményszerkezet-szerelők, szakácsok, pincérek, valamint irodai adminisztrátorok közvetítését.

A közfoglalkoztatás területére kért csaknem 1,1 ezer álláskeresőnek jellemzően segéd- vagy betanított munkát kínáltak a közfoglalkoztatók, alig 50 (5%) helyre vártak szakképzett álláskeresőt. Ezeknek az igényeknek a nagy többsége, ahogy eddig, gyakorlatilag négy-öt féle szaktudással rendelkező álláskeresőkre irányult: mezőgazdasági gépszerelői, munka- és termelés-szervező, irodai ügyviteli feladatokhoz értő, valamint különféle építési szakmákban, továbbá különféle karbantartó, őrzés, védelem területén képzett munkavállalók alkalmazására.

Csoportos létszámleépítések alakulása

2020. augusztusban egy munkaadó jelentett be 13 főt érintő csoportos létszámcsökkentésre irányuló döntést a megyében. Az időközben bejelentett módosításokkal együtt 2020 januárjától összesen 6 - a kereskedelem, fémmegmunkálás, villamos berendezés gyártása, vagyonkezelés, illetve számítógépes programozás területén működő - foglalkoztató döntött csoportos létszámcsökkentésről a megyében, melyek révén összesen 1458 munkavállaló állása kerül(t) megszüntetésre. Az állások többségét telephely bezárása miatt az ózdi, kisebb részét a miskolci és a sátoraljaújhelyi járásban számolják fel.

Munkahelyvédelmi és munkahelybővítő bértámogatások igénybevételének alakulása

Az új típusú koronavírus járvány okozta foglalkoztatási, szociális hátrányok mérséklése érdekében létrehozott, 2020. április, illetve május közepétől igényelhető támogatások közül augusztus végéig a csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatása iránt 620 munkaadó 9 224 munkavállalóját érintően, a kutatás-fejlesztés-innovációs munkakörben foglalkoztatott magasan képzett szakemberek munkájának védelme érdekében 33 vállalkozás 950 főt érintően nyújtott be támogatási kérelmet a megyében. Az esetek többségében a támogatást 3 hónapos időtartamra állapították meg az érintettek számára. Az új munkahelyek létrehozása esetén igénybe vehető, 6 hónapon át biztosított bérköltség támogatásra a hónap végéig 2 108 munkaadó nyújtott be kérelmet, ezek révén 4 456 álláskereső foglalkoztatását szolgáló új munkahelyek kialakítására kerülhet sor a megyében.

Miskolc, 2020. szeptember 23.